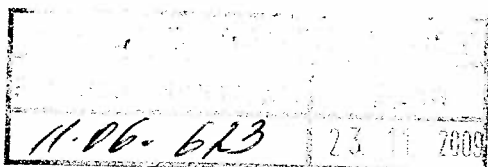

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ОКРЪЖЕН СЪД – ПЛОВДИВ

гр. Пловдив, бул. "Шести септември" № 167 тел./факс: 032/62 36 38 и 62 31 29
е – mail: pvokrsad@dir.bg

ДО
ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
КОМИСИЯ „МЕЖДУНАРОДНО
ПРАВНО СЪТРУДНИЧЕСТВО”

О Т Ч Е Т

от СОТИР ЦАЦАРОВ –
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ОКРЪЖЕН СЪД
ПЛОВДИВ

ОТНОСНО: Участие в среща на работна
група „Статут на съдиите” на
Европейската мрежа на съдебните съвети

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,

С ваше решение – протокол № 43/05.11.2009 г. съм командирован за участие в среща на работна група „Статут на съдиите” на Европейската мрежа на съдебните съвети, в Република Италия – гр. Рим, за периода 12.11.2009 г. – 14.11.2009 г. Издадена е от представляващия ВСС заповед за командироване № 95 – 20 – 025/09.11.2009 г.

Работната група „Статут на съдиите” не е сред предварително обявените такива групи на Европейската мрежа на съдебните съвети /ENCJ/ за периода 2008 – 2009 г. /като „Съдебна етика”, „Наказателно правосъдие”, „Електронно правосъдие” и др./. На практика, тази среща е първа за групата. Главен координатор на дейността ѝ е Роберто Карели Паломби, член на Върховния съвет на магистратурата на Италия. Основните теми на работа включват: системи на подбор и назначаване на магистрати; формиране и правомощия на съдебните съвети; гаранции за независимостта на

магистратите; кариерно развитие; дисциплинарна отговорност и имунитети; несменяемост; право на участие в професионални сдружения; икономически условия на работа. Целта е описаните теми да бъдат анализирани в сравнителен план, съобразно особеностите и правната уредба в отделните страни, чиито съдебни съвети членуват в Европейската мрежа. Методите на работа за постигане на тази цел се дефинират като изготвяне на обобщени доклади за магистратския статут от националните представители, попълване на тематични „въпросници“ от тях, последващ обмен на събраната по този начин информация и работни срещи за обсъждане и дискусии. Финалният резултат следва да е обобщено предложение /проект/ за основните положения по статута на европейския магистрат /съдия/, което да бъде представено на вниманието на следващото Общо събрание на организацията и да може да послужи като източник на законодателни решения при необходимост в отделните страни.

Срещата на работната група се проведе на 13.11.2009 г. в сградата на Върховния съвет на магистратурата на Италия. Участваха представители на страната – домакин, на Белгия, България, Великобритания, Испания, Унгария, Ирландия, Литва, Македония, Полша, Германия, Португалия, Румъния, Холандия и Турция. Съобразно предварителната програма, г-н Паломби откри работата на групата, като последваха приветствени слова на присъстващи други членове на Висшия съвет на ~~магистратурата на Италия и представяне на участниците.~~

Общ преглед на международните актове, съдържащи основни положения – европейски стандарти относно статута на съдиите, бе извършен от Андреа Монтани. Предмет на коментар бяха Резолюцията за основните принципи за независимостта на съдилищата, приета от 7 – мия конгрес на ООН, Препоръка № R (94) 12 на Комитета на министрите на държавите – членки на Съвета на Европа относно независимостта, ефикасността и ролята на съдиите и Европейската харта за статута на съдиите. Основен акцент в изложението на докладчика бе т. нар. „Кодекс от Бангалор“ – основни принципи на съдийско поведение, изработени и приети за първи път като обобщен проект – етичен кодекс, през 2001 г. в Бангалор, Индия. Направен бе преглед на всеки от шестте принципа, с коментар за практическото му приложение. Особено внимание бе отделено на безпристрастността и в частност на отношенията на магистрата, вкл. и в извънпрофесионалния му живот, с адвокати, медии, представители на политически партии и групи на влияние, а също и правото му да изразява публично /основно чрез средствата за масова информация/ своите политически виждания и убеждения. С най-голям интерес бе посрещната презентацията на съдията Рафаеле Сабато. Тя касаеше Препоръка № R (94) 12 относно независимостта, ефикасността и ролята на съдиите, както и Препоръка № R (2000) 19 относно ролята на

прокуратурата в системата на наказателното правораздаване. На отделен детайлен анализ бяха подложени приетите досега Становища на Консултативния съвет на европейските съдии /ССЈЕ/. Г-н Сабато съобщи, че предстои приемане на Становище № 12 относно отношенията /връзките/ между съдиите и прокурорите, което е от важно значение за утвърждаване на независимостта на двете професии. Работата на Консултативния съвет бе оценена високо, дори и само поради факта, че членовете му са действащи съдии, които не са представляващи или свързани със своите национални официални държавни институции. Подчертано бе също, че най-ефективно бъдещо решение е „кодифициране” на Становищата в единен документ на Консултативния съвет. Представена бе и информация за началната работа на нова организация – Консултативен съвет на европейските прокурори /ССРЕ/. Предмет на изложението на Никола Летиери бяха основните „модели” на назначаване на съдиите в европейските страни. И двамата докладчици отправиха препоръка Европейската мрежа на съдебните съвети да придобие и формалният статут на наблюдател в организацията на Консултативния съвет на европейските съдии, с оглед наличието на пълно взаимодействие и тясна връзка във взаимната им работа.

Най – общо, според изложеното в описаните доклади /презентации/ и международноправните актове, основните европейски стандарти относно статута на съдиите, могат да бъдат обобщени така:

~~назначаване от или със задължителното участие на орган,~~
независим от изпълнителната и законодателната власт, в чийто състав доминират именно представители на съдебната власт;

- подбор на кандидатите за назначаване на базата на обективни критерии, чрез оценка на техните способности;

- първоначално обучение, финансирано от държавата и осигуряване на редовен достъп до такова обучение през времето на упражняване на професията;

- система на повишение, основана на обективни критерии: оценка на качествата и достойнствата на съдията, проявени при изпълнение на служебните му задължения;

- адекватни условия на труд и социална закрила;

- несменяемост до навършване на определена пенсионна възраст или до изтичане на срока /мандата/ на службата и невъзможност за освобождаване на основания извън изрично регламентирани.

След изложенията, работата продължи с изказвания на представителите на отделните страни за основните положения в националното законодателство, уреждащи статута на магистратите и гаранциите за тяхната независимост. В изложението си описах действащата в Република България правна уредба – Конституция и Закон за съдебната власт и регламентирани

в тях състав, правомощия и начин на работа на Висшия съдебен съвет. Посочих, че статута на съдиите според българското законодателство е еднакъв с този на прокурорите и следователите, които също са част от съдебната власт в държавата. Описах основните изисквания за назначаване на магистрат, конкурсите за младши съдии и прокурори, за първоначално назначаване и конкурса чрез атестиране, кариерното развитие на съдията у нас и системата за повишаване в ранг. Изложих също придобиването на статут на несменяемост и основанията и процедурата за реализиране на дисциплинарна отговорност. Описах и начина на финансиране на съдебната система и формирането на бюджета на съдебната власт, като допълнителна гаранция за независимост. Подчертах и ролята на Националния институт на правосъдието за обучението и квалификацията на българските магистрати.

Заклучителната част на срещата бе посветена на бъдещата дейност на работната група. След дискусията бе решено тя да протече така:

- втора среща на работната група – 15.01.2010 г. /примерна дата/, с основен предмет на обсъждане – „Кариера на магистрата“: системи за назначаване на съдии и прокурори, осигуряване на начално и текущо обучение, кариерен растеж, условия за работа и др.;

- трета среща на работната група – 05.03.2010 г. /примерна дата/, с основен предмет на обсъждане: формиране и състав на съдебните съвети, дисциплинарна отговорност, основания за освобождаване от длъжност, ~~финансова автономия на съдебната власт, роля и статут на~~ прокурора и др.;

- изготвяне на информация за националното законодателство и обмен на тази информация между членовете на работната група;

- заключителен документ, представен на Общото събрание на Европейската мрежа на съдебните съвети – до края на 04.2010 г.

За първата среща, проведена на 13.11.2009 г., представителите на съдебните съвети на отделните страни бяха изготвили обобщени доклади – информация за магистратския статут според своето национално законодателство, които прилагам. От страна на българския Висш съдебен съвет такава информация предварително не бе представена. След уговорка с координатора на работната група, г-н Паломби, изготвих и му изпратих, за обмен с другите членове на групата, необходимата презентация на английски език.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ ОБРЪЖЕН СЪД
ПЛОВДИВ:**
/СОТИР ЦАЦАРОВ/